

Nép barátja.

Árts az ellenségnek, a' hogy tudsz.

A' magyar néphez.

Kedves magyar vérem, édes atyámfia,
Hozzád szól, a' néphez, a' nép' egy hű fia.
Tudjátok — az alföld' síkján mi történik?
A' rabló rácz csorda magyar vérben fürdik.

Irtanak, pusztítanak, gyujtnak, öldökölnek,
Lelke sir az árva hív magyar nemzetnek...
De elég-e a' köny? nem elég, most vér kell —
Vér és bosszu kell most az Isten kezével. —

Zenta, Ada, Becse, Kanizsa, Martonos,
Mellyeket a' Tisza bús habjaival mos,
Mind levannak dulva, égetve, rabolva,
És a' magyar népnek vére bent kiontva.

Esküdjél uj népem, hogy mint téged irtnak —
Ellenséged' férgül úgy adod a' sirnak.
Vagy irtását nézed tovább szép nemednek?
Hogy szép szüzeiddel vadak kéjelegnek?

Mohol, Kula, Hegyes, Fekete- és Szeghegy,
Erre most az ember, csak csont halmokon megy.
Ez történik népem a' magyar vidéken —
A' kegyelmes császár felséges nevében.

Magyarországodban bujdosóvá lettél,
Vért sir szégyenében az ember nevednél.
Gyűjtek össze az Isten' szent nevében,
Ott van az igazság az ő szent kezében.

A' mint nektek mérnek, ti is úgy mérjetek.
Menj népem — megáldja Isten fegyveretek'.

Jámbor.

Megbékülhetünk-e királyunkkal?

Akár hányszor megtörténik az eltünkben,
hogy ügyes bajos dolgainkban legjobb embe-
rünkkel is összekoczdunk, 's szentől szembe
azt mondjuk egymásnak: soha meg nem bocsá-
tok ezért a' bántalomért; a' mig csak élek; el-
válunk haragosan, 's ha újra találkozunk, lesü-
tött szemekkel haladunk el egymás mellett, 's
mit uton utfélen a' jó keresztény meglesz, azt

se mondjuk neki: Isten áldjon meg. De eljő az
Isten jóságos pillanata mikor minden ember ma-
gába száll, és meggondolja, mit vétett Istené-
nek, és mit vétett embertársának; és ilyenkor
átlátja az ember, hogy bizony ezzel meg ezzel
a' jó emberrel, ha már apró bajokban összeko-
czódtam is vele, nem illik haragban lennem.
Aztán hol egyik, hol másik jóakarónk ránk ki-

ált. hogy hallod-e? ti jó emberek voltatok egymásközt mindig, nagyot nem is vétettek egymásnak, mirevaló hát az a harag? majd egy jámbor öreg ránk mondja az irás szavát, hogy! „Jaj annak a halandónak, kit a nap-lemente haragjában talál“ „Ilyenkor aztán az ember szemébe néz haragos pajtásának 's ha azt látja, hogy már annak is nehezére esik a harag, megszorítják egymás kezét, 's ha épen közel a csapszék, megiszszák a békepharat, és ujra szent a békeség.

Hányszor történik az is, hogy az apa tulajdon édes gyermekére megharagszik 's azt mondja haragjában: elverlek házamtól rossz fiú, kitagadlak mindenemből; de később látván, hogy a fiú azért, hogy hibázott, még nem oltja rossz. mint a millyenek haragjában látta; nem mondhatja senki, hogy valakit csak egy krajczárjában is megkárosított volna; aztán azért, hogy én apja vagyok, azért neki is lehet igazja? így gondolkodik magában a jó apa, 's magába térve elfelejti, hogy haragjában olyant is mondott, mit nem kellett volna, és a békeség ismét helyre áll.

Azt mondhatná valaki: ha már emberi dolog az, hogy az életben majd össze vész, majd kibékül az ember; hát nem emberi dolog-e az is, hogy a nép össze háborodik saját királyával? nem természetes, és megbocsátható dolog-e az is, hogy a mi királyunk is gyarló ember lévén, egyszer csak fölháborodott saját népe ellen? 's azt mondja: pártütő vagy, nép . . légy aldozata az én haragomnak, 's halj meg fegyvereim alatt. Nem. atyámfiai, a királynak haragja, a királynak ezen az ártatlan hazán, 's e hazának ártatlan népén elkövetett véres tettei, nem olyan dolog, mit megbocsátani lehetne.

Hisz az Isten örökkévaló jóság, 's meg sem nézhet el minden bünt bűntetlenül.

Kain megölte ártatlan testvérét 's a kiontott ártatlan vér még meg sem hült, 's az isten irgalmatlan büntetése utolérte a rossz testvért, nem volt számára irgalom még az Istennél sem.

Saul királyt, ki népe 's az Isten ellen vé-

tett, akkor érte utól az Isten kérlelhetlen büntetése, mikor legnagyobb szerencsét remélt.

Vannak hát bűnök, miket Isten sem bocsát meg, 's bűntetlenül nem hagy.

Igy van ez az embereknél is. Az elvete-mült, kinek eszében csak az ártásnak gondolata táplálkozik, kinek szívéből kihalt minden emberi érzés, ki előtt nincs semmi szent . . ki elvágja a kezét, melly kenyeret adott, hogy éhen ne haljon, ki kést döf a szívbe, melly őt szeretete, 's elárulja azt, kinek hűségével életét mentette meg — : az ilyenek még a legjobb ember is azt mondja: neked az Isten sem bocsát meg.

Vagy hát van-e ember a föld hátán, ki megbocsátna az apának, ki maga fogadja meg a gyilkosokat, hogy megöljék tulajdon szülötét — kinek munkáján táplálkozott, kinek karjára támaszkodott, ha nyavala kerülte? meg lehet-e az ilyen apának bocsájtani?

Vagy hát van-e olly nyomorúlt nép a földön, melly megbocsátana ollyan királynak, kinek édesapját, édes anyját véres verejtékének gazdag adójával táplálta, kinek őseiért, ha házukat ellenség kerülgeté, tulajdon gyermekeit küldte elvérzeni, — azt se kérdezvén, igazságos-e a háború, mellybe kevesedtél király, de királyunk vagy, ellenséged van, 's mig mi élünk, ne félj ellenségtől; kinek őseivel háromszáz esztendeig osztotta meg mindenét, mit Isten jóvoltából bírt, megbocsáthat-e mondom, a nép ilyen királynak, ha ennyi, jó cselekedetekért azzal fizetne a népnek: hogy megfogadna ezernyi rablót, 's azt mondaná nekik: menjetek 's pusztítsátok azt a népet — ne engedjétek learatni az életet, mi földén megtermelt, égessétek le, hogy halljon éhen; ne engedjétek fölszámtani a földet, miből élelme terem, hogy elszegényedve, egymást rabolja, — foglaljátok el városait és falvait, hogy maga lője és égesse halomra, ha benneteket üzni akar. Menjetek, 's ha gyáva engedelmességgel meghódol, tegyétek rabszolgáva. Az ollyan ember, kit e nép szeretett, löjétek le, tegyétek le a tisztviselőt, ki pártját fogta valaha, 's helyébe ollyanokat tegyetek, a ki utálta a népet, ki zsarolója

volt, e
szolga
külden
bántsar
det, n
jem kö
tak, n
ha illy
el, teg
soha n
azt ne
vérem

U
rotok
vánko
tok ör

U
P

nép!

K
keidet
mit a
nincs
nem
hábor
neked

Isteu
hinni.
gond
büné
ják m
tözva
ba, i
velü
és a
Isten
nem

a' h
volta

volt, és kinzója, — mert az ilyenek az én hű szolgálóm. Menjetek, 's ha e' nép békeköveteket küldene hozzátok, 's azt mondaná: hogy ne bántsam, mert ő ártatlan; hogy kimélgem a' földet, mellyből kincseimet meritem, hogy kimélgem köztök azokat, a' kik még csak nem is látak, nem hogy ártani, véteni tudtak volna, — ha ilyen bekeköveteket küldene, fogjátok őket el, tegyétek őket a' tömlöczbe, mert én bekülni soha nem fogok, míg az egész nemzet leborulva azt nem mondandja: „Uram, király! látom, hogy véretem kívánod, ám ölj meg, ha tetszik!

Ugyan, atyámfiai, megbocsátnátok még sírotok szélén is királytoknak, ha ilyen volna? kívánkoznátok-e megbékülni vele, még csak halálotok órájában is, ha ilyen volna?

Ugye, nem?

Pedig ilyen király, a' te királyod, magyar nép!

Királyi zsoldért fogadott katona öli gyermekeidet, elemésztí élelmedet, és pusztítja e' hazát, mit a' magyar, Istenével egy formán szeret. . . nincs ár a' világon, miért megválthasd magad; nem kell királyodnak a' béke, mit fölajánlottál, háború kell neki, olyan háború, a' melly vagy neked, vagy ő neki legyen vesztére.

Vegyetek példát!

Kik szentségtelen szívvél kételkedték az Isteu boszuló igazságában: kik nem akarták hinni, hogy a' népek szabadsága fölött az örök gondviselés viraszt; kik a' hazaárulás irtózatot büntetlenül elkövetetni vélték: — hallják meg a' legközelebb történt dolgokat, és irtóztván a' fölhozandó példáktól, boruljanak porba, imádni a' szabadság hatalmas Istenét, a' ki velünk harczol, védvén ügyünk igazságát: — és adjanak hálát a' birói széken kérlelhetlen Istennek, hogy a' hazaárulás büntetlenül nem hagyja.

Vegyetek példát! mert rettenetes az Isten a' hazaárulók megítélésében; haragjának nagy volta elől nem futhat el a' bűnös; — az ő ha-

És ez a' háború foly közted 's királyod közt.

Élet-halálra harczol ő, úgy kell harczolnod neked is.

'S ha elhiszed, hogy királyoddal kibékülhetsz, ha elhiszed katonáinak, hogy a' király téged szeret, ha elhiszed, hogy a' király nem oka minden szerencsétlenségeidnek: úgy te fogsz veszteni, és akkor jaj neked!

De ha fölteszed, hogy királyoddal, 's gyilkos katonáival nem békülsz meg az ítélet napján sem, hanem hazáért és szabadságodért élet-halálra harczolsz: úgy győzni te fogsz. Mert Isten megbüntette Sault, a' királyt, ki vétett a' nép szabadsága 's Isten ellen, meg fogja büntetni 's elhagyandja királyodat is, ki vétett, irtóztatón vétett ellened, az igazság, és Isten ellen.

És ezen hitben levén 's bizván Isten után saját igazságos szent védelmünkben: ha imádkozva a' „mi atyánk“ e' szavait mondjátok: bocsáss meg ellenünk vétetteknek, — feledjétek ki a' királyt, mert neki az Isten sem bocsát meg.

Sándor.

talmas kezei mindenütt utol érik a' gonoszt, és ottan sujtják, hol épen legkevesebbé gyanították vala.

Óh, milly titkosak a' gondviselés utjai!

Ime, a' fölhozandó példákban az ellenség kezeivel sujtotta a' gondviselés végtelen igazságossága a' hazaárulókat: azon kéz által verte meg őket, a' melly kézből jutalmát várták a' haza ellen elkövetett vétkezésnek.

Meghódoltak az ördögnek, fölajánlották neki szolgálatukat: és — csodálatos dolog! — épen azon ördög, kinek oltárán tömjénnyel áldoztak, lett a' negbántott intenség haragjának boszuló eszköze.

Igy jár az, ki a' napnál világosabb igazsá-

got negtagadja! Így büntetjük az, ki a' szent ügyről gyalázatosan elpártolni elég alávalósággal bír!

Vegyetek példát, és rettegjete a' szabadság Istenének ítéletétől!

Olvashattátok a' Közlönyben, hogy miképen jártak azon férfiak, a' kik az ellenségnek vitték hódolatukat: de olvassátok e' lapokon is, és véssé minden ember emlékezetébe, hogy a' példa örökké lelke előtt lebegjen.

Olvassátok ismételve, és beszéljétek el gyermekeiteknek, tanítsátok meg reá utódaitokat, hogy mindig irtóztatva gondoljanak a' hazárulás bünére, és imádják leborulva a' szabadság hatalmas istenét!

Olvassátok, a' mint következik: Pázmándi Dénes komáromi követ, a' nemzet gyűlésének elnöke, az ellenség által megszállott vidéken fekvő jószágait megmenteni kívánván, bement Pestre, kegyelmet koldulni Windisgrätz hercegtől. Kegyelmet koldult a' rabszolgaság fejedelmétől, hogy annak egyik gazdagabb rabszolgája lehessen. Eladni volt kész a' szabadságot, lelke legszentebb meggyőződését, hogy a' duskás életet megszerezne annak árán. Bűnnek vallotta azt, hogy egykor a' szabadság mellett volt, bűnnek vallotta azt, hogy nemzetének javát akarta eszközölni egykoron. És mit nyert ezen hittagadásért? Megnyerte az ellenség kezéből életét becsületlenül, de azért jószágait elvesztette, mert arra reá tevő kezeit a' császári rablóvezér. Nálunk legalább életével a' becsületét is megtartotta volna, de az ellenség-nél csak olly életet nyert, melly gyalázattal említették a' magyar előtt. — Így bűnhődik az, ki hitvány világi javakért elárulja a' szabadságot.

Szentkirályi Móricz, a' vitéz jázok és kunok főkapitánya, elvesztvén hitét a' szabadság győzdelme iránt, szinte bezarándokolt Pestre, nyomorúságos alázatossággal kérvén a' császár meghatalmazottját, hogy szánna meg őt, és fogadná kegyelmébe; mellyért viszont igéri, hogy általa meghódolnak a' jázok és kunok is. — És mit nyert kislelkűsége díjában? mit azért, hogy elveszté az Isten igazsága iránt táplálandó

hitét? mit nyert azért, hogy a' szabadság mellett sem küzdeni, sem meghalni nem volt elég bátor? — Megnyerte inséges életét, de azt is csak a' tömlöcz penészes falai között, hogy Isten napvilágát ne lássa, mellyet hitetlenül megtagadott. Így jár a' kislelkű hitetlenség! így bűnhődik azon gyáva, ki hazájáért sem élni sem halni nem tud!

Gróf Lázár, a' nemzet kegyelméből tábornok, egykor császári katona tisztt, akkor hagyta el a' sereget, midőn az ránk nézve legveszedelmesebb vala. Midőn Pestet föladtuk, mellyet a' hadi tanácsban ő is javasolt, átszökött az ellenséghez, hogy annak szolgálatát eladja, a' szabadság harcosai ellen. — És mit nyert ezen förtelmes árulással? Azt, hogy az ellenség sem bizott benne, mivel akkor pártolt hozzá, mikor mi vesztettünk, valamint attól hozzánk jött, mikor a' mi csillagunk mosolyogni kezdett. Tehát mi lön jutalma? — Kötélre ítéltetés! mellyet annyiból enyhítettek meg neki, hogy 12 eszendeig várfogságban töltheti idejét, és pedig megfosztva tisztségétől vasban és kemény munkában. — Így jár a' rozszlelkűség! így bünteti az ég a' fényes árulást.

Nádasy Sándor, főfő hadi tisztt volt nálunk; és midőn Pestről eltávozott kormányunk, letette tisztségét, melly lemondást midőn elfogadni nem akartak, ő becsületszavát adá, hogy a' haza ellen szolgálni nem fog. És becsületszavát úgy tartá meg, hogy sebes szökéssel Pesten termelt, kuncsorogva esedezni a' császári vezér kegyelme végett. És mit nyert a' becsületlen szószegő, a' leggyalázatosabb hazáruló? Azt nyerte, hogy előtte zárva maradtak annak ajtai, a' kihez folyamodni akart: de zárva maradtak előtte rokonainak ajtai is, mert becsületes rokonai ki tagadták őt, mint ollyant, a' ki meggyalázta nevöket. Most hát ő elhagyatottan fulkos Pest utczáin, töle mint a' belpoklostól minden keresztény távozik, mert leheletével megfertőzti a' levegőt, mellyet az ember beszív. Ollyan ő most, mint az elkárhozott lélek, kit sem ég sem pokol be nem fogad. Sehol vigasztalást nem talál, egyetlen barátja nincs,

egyett
az em
töle,
den sz
— Ig
I
retten
ban!
V
hazát
hol ne
V
az Ist
got;
fiat t
ugy
mind

egyetlen ápoló kezét nem lel. Hiába könyörög az emberekhez, mert megvetve fordulnak el tőle, hiába imádkoznak az Istenhez, mert minden szava káromlást volna, minő az elkárhozotté.

— Így bünteti Isten a' becstelen szószegőt!

Rettenetes az örökké élő Isten haragjában, rettenetes a' hazaárulás bűnének megboszulásában!

Vegyetek példát, és irtózzatok elárulni a' hazát: mert ottan nehezedik reátok az ur keze, hol nem is vélnétek!

Vegyetek példát, és tanuljátok megbecsülni az Isten legszebb ajándokát, a' szent szabadságot: — tanuljátok szeretni a' hazát, melly hü fiait táplálja és boldogságra vezérli; tanuljátok úgy szeretni a' haza szabadságát, hogy érette mindig készen legyetek vért ontani, ha kell.

Ki a' haza védelmétől elvonja karjait, vagy eszét: azt az Isten haragja meglátogatandja irtóztatosan.

Ellenben a' haza mellett utósó leheletig küzdök, a' kitartás erényeért megjatalmazza Isten mindezen, mind a' másvilágon.

Vegyetek példát az olvasottakból, hogy fejtekre ne idézzétek az urnak büntető kezét.

Vegyetek példát, és imádkozzatok, hogy Isten a' megkísértés napjaiban erőt adjon, hiven megmaradni a' haza szent ügye mellett.

Vegyetek példát, és harcoljatok utósó emberig a' haza szabadságaért!

Ugy legyen.

Atádi Vilmos.

Él-e még egy magyar?

Él-e még egy magyar ember?
Van-e még kezében fegyver?
Hogy él még, hogyha van még
Fegyvere,
Ide hamar, míg nem késő,
Ki vele!

Fergeteg zúg kívül belől,
Ellenség jó mindenfelől,
Magyar szívnek vérét ontja
Mindenik,
A' szomjú föld lábunk alatt
Vért iszik...

Szép leányi szép hazámnak!
Koszorut a' harczi fiának..
Fonjátok körül virággal
Homlokát,
Vagy koszorúzzátok meg str-
Oszlopát!!

Ki az oka?. nem kérdezem,
Tudom, hogy a' fejedelem...
Nyakamon az ellenséget
Nem tűröm,
Bárki légyen, fegyveremmel
Átütöm.

Talpra föl, ki nem rabszolga!
Halált szórni jobbra balra...
Előre a' zászló után
Magyarok!
Élni, halni mindnyájan, mint
Szabadok...

Lévai József.

Mi hir a' nagy világban?

Erdélyből jó darabig nem szolgálhattunk hírekkel, mert sokkal nagyobb erővel találkozott Bem, semhogy hittük volna. Hozzájárult a' dologhoz az, hogy a' rabszolgaság zsoldosai, kétségbeesésig küzdöttek, hogy sorsoktól, mi nyomoruságnál egyéb nem lehetett, megmenekülhessenek. Ez okból Bemnek is össze kellett vonni erejét, és hogy ezt biztosan megtehesse, vissza vonult folytonos harcolás közben, míg nem a' hozzá küldött segítséget megkapván, olly diadalmasan csapott a' vad ellen csordái közé, hogy azokból vitézeink valami ezeret lekonzoltak, a' többi megmaradtak pedig eszeveszett futásban keresvén menedéket, kétfelé szakadtak. Most ezek üldözésében fáradoznak erdélyi seregeink, kik bizonytalán utolérnek és megsemmisítik a' császári gyilkosokat, annál is inkább, mert a' székelyek is egyesültek Bem táborával.

Bem tábornok újabb győzelme. Bem tábornoktól Bervei főhadiszállásáról febr. 12-ről következő hivatalos tudósítás érkezett a' honvédelmi bizottmány elnökéhez:

Bem tábornok azon segítség-geli egyesülés végett, melly a' Maros völgyén hozzá utasított Dévára vonulván, miután ott a' várt segéderővel febr. 8-án egyesült, nyomban meglordulva febr. 9-én reggeli fél 9 órakor előrenyomult, miszerént Megyesnél a' Székely segéderőt magához vonja, 's a' több pontokon elhelyezett csapatokat is összpontosítva az ellenség főerejét 's fészket egész erővel megtámadhassa.

Utjában 9-én az ellenség főereje által, melly 6 zászlóalj gyalogságból, 2 osztály lovasból 's 5 ágyú utegből (30 ágyúból) állott, a' piski hidnál megtámadtatott. — De ámbár egész seregünk a' csata kezdetekor még meg nem érkezett volt, mindazáltal 10 órán át tartott makacs és véres ütközet után este 6 órakor az ellenség olly nyomatékkaal veretett vissza, hogy vad és rendetlen futásban volt kénytelen menedéket keresni, 's egy ágyúját is vitézeink kezébe hagyni.

Bem tábornok a' futamló ellenséget az éj daczára Pádig üldözte 's más nap 10-én az ellenség üldözését és seregeink előnyomulását Szászvároson át Szászsebesig folytatta, 's bár oda késő éjen érkezett, pihenés nélkül még azon éjel oldalt Alvinczre vonult, 's ott az ellenségnek egy zászlóalját egészen szétverte.

11-kén egy ügyesen kiszámított cselmozdulat segítségével előhaladását a' Gyulafejérvári vár tatóngó ágyúi és a Szászsebesen összpontosult ellenséges hadsereg között a Maros és Koczkel közti hegyeken át szerencsésen folytatván, este Bervére érkezett; győzelem koszorúzott seregének a' roppant fáradozások után egy napi pihenést engedve, Medgyesre onnan egész összpontosított erejével az ellenség fő 's utolsó fészke ellen előnyomulandó.

A' piski hidnál kemény ütközetben az ellenség holtakban és sebesültekben 1000 embert vesztett, köztök van legvitézebb tisztjeinek egyike Lozenau ezredes. E' dicső diadalt részünkről holtakban és sebesültekben 300 hősnek hazafi vére pecsételte meg; az ellenséget maga Puchner vezette.

Bem tábornok úgy ezen előnyomulással, melly által nem csak az ellenséget verte meg, de vitéz seregeinek egyesülését is eszközölte, 's hadseregének Kolozsvárral megszakadva volt összeköttetését újra kinyitotta — valamint az e' végett előbb Dévára történt remek visszavonulásával is vezéri dicsőségének koszorújába egy újabb boglárt tűzött, 's a' hozzá csatlakozott új seregeket dicsően avatta be a' győzelem útjába.

Személyét illetőleg megjegyzendő, hogy a' Dévára történt visszavonulás közben egy puszkagolyó jobb kezének közep újat szétzúzván, a' hős tábornok saját inasa által vágatta le a' szétzúzott újat, és sebet beköttetvén, mintha semmi sem történt volna, ment oda, hol a' veszály legnagyobb volt.

18-
száll
regn
gyös
vasa
azt f
tatá.

Ari
5 1/2
dal
hog
vid
nál
detle
téz
oszt
lova
közt
den
közt

get

zér
szár
gük
aink

ton
tors
kéle

nös
eze
vité
ezr
zad
szá

két

kél
Ad
gy

Klapka ezredes előőrsei Kompoltnál febr. 18-án. Klapka ezredes Mező-Kövesdi főhadiszállásán megtudván, hogy azon ellenséges seregnek, melly legujabb időkben Pestről Gyöngyösre érkezett, két század gr. Auersberg nevű vasasokból álló előcsapatja Kompolton tányáz, azt február 18-án reggeli órákban megrohanatá.

A terv kivitelét a derék Dessewffy Aristid ezredesre bízta, ki is a megrohanást 5 $\frac{1}{4}$ órákor reggel 4 gyenge huszár századdal olly vitézség — s ügyességgel vezérelte, hogy az ellenség tökéletesen meglepetve, rövid de kemény csatázás után, többet 50 halottonál a csata teren hagyván, szétverve rendetlenül megfutamodott. zsákmányul hagyva vitéz huszárainknak 35 foglyot lovastúl együtt, az osztály zászlójának szalagját, a tisztek vezetéki lovait és pogyászait sok ruha és fegyvereket, s köztük az ellenség parancsnokának gróf Condenhoven-nek kardját és sisakját. A foglyok közt van egy főtiszt és egy főorvos.

Csak a sötétség menté meg az ellenséget a tökéletes megsemmisítéstől.

E fényes haditett sikere különösen a vezér Dessewffy ezredesnek és Ujj 8-ik huszár ezredbeli századosnak, kik példás vitézségük és bátorságuk által lelkesíték vitéz huszárainkat, ugy szinte gr. Wartensleben Ágoston nemzetőri őrnagynak tulajdonítható, ki bátorsága, és táj ismerete által ezen rohanást tökéletesíté.

Klapka ezredes és seregsparancsnok különös elismeréssel hozza nyilvánosság elibe az ezen csatában részt vett huszár osztályok derék vitézeit általában: nevezetesen az első huszár ezred két századát, a Lehel huszárok egy századát, és különösen a 8-ik huszár ezredbeli századot; ugy szinte ezen csapatok vitéz tiszteit.

Részünkről a veszteség, két könnyű és két nehezen sebesült közvitéz.

A jövő számban tehát már alkalmasint tökéletes győzelemről értesíthetjük olvasóinkat. Adja Isten, hogy mielőbb itthon készen legyünk a győzelemmel.

Ehhez pedig annál több lehet a reményünk, mert a félszemű Schlik is kipusztult már Kassa vidékéről, és a mieink által szakadatlanul üldöztetik. Sok jó hír érkezik folyvást ezen táborozásból: apróbb csatákban majdnem örökké diadalmaskodnak seregeink, kivált mióta Dembinsky fővezérlete alatt Klapka, Görgey egyesült erővel dolgoznak a rablók megsemmisítésében. Baj ugyan, hogy Schliket kiskamlani engedték a kelepcéből: de azért még ő nem ugrotta ám át a száz tí hosszát, hogy hoppot kiálthatna. Reá jut ő is, minden álnoksága mellett, az ebek harminczadára, és aztán jaj ő neki császárával együtt, a ki nyakunkra küldé rabolni őt.

Midőn seregeink Abauj és Szepes megyékből kivetették az ellenséget, a nép leirhatlan örömmel fogadta szabadtó seregeinket: azonban vérző szívvel panaszolták e vidékek lakosai, hogy mennyi nyomorgatást kellett szenvedniök a császári atyai szeretettől. A császár emberei mindenütt hódolati nyilatkozatokat csikartak a hatóságoktól, és a kik ezt megtagadták, azokat hazafiságokért lánczra vetették és ugy harczolták el, isten tudja, milly sötét tömlöczökbe. Az otthon maradt fiatalságot fegyver alá kényszeríték, és idegen országba küldötték, hogy ott a szabadulásra vágyódó nép elnyomására használhassák. Ez aztán igazi atyáskodás, mellyel a császár kérkedik. Egyik nép fiaival a másikat elnyomatni, és viszont, csak a bűnben torkig hizott ördögtől kerülhet ki. — Továbbá a vagyonosabb városokat mindenütt megsarczolták a császár bérszolgái; például Gyöngyös városon ötven ezer forint pengő pénzt zsaroltak, ide nem is számítva a katonák számára kierőszakolt ingyen élelmezést. — A hazához hű tisztviselőket, a nép választottait, mind elzárták a császár katonái: és helyökbe rég ismert gazembereket raktak a nép nyakára, a kiket aztán ő fölsége, ha kedve szerint nyomorgatták, lövették, prédáltatták a népet, lényes méltóságokkal tisztelt meg, fizetésül pedig adott nekik szabad rablást a hazafiak vagyonában. Ezen császári gazemberek sorában igen kitűnő helyett foglalt

Hedry Sárosmegyének volt alispánja, és gr. Szirmay, a' ki olly istentelenségre vetemedék, hogy egy vadászcsapatot toborzott össze hazánk hálátlan gyermekeiből, hogy ezek harczoljanak édes testvéreik, és a' haza szabadsága ellen. Átok e' vértagadó fiakra, kik anyjuk sirja megásásában mulkálódnak. Hanem az Isten nem is feledkezik meg róluk, homlokukra süti a' testvér és anyagyilkos bélyegét, hogy minden jóérezsü honpolgár rájuk ismervén, megtagadja, megátkozza, és megátkozván őket agyonverhesse, mint a' kutyát, melly dühében saját táplálóját marta meg.

A' Debreczenben székelő nemzeti gyűlés megsokalván az árulók gazságát, minélfogva többben az ellenség kezére dolgoztak, hogy hát ezek érdemlett büntetésüket igazság szerint elvegyék, törvényt hozott az árulók fejére. Ezen törvény véstörvénynek neveztetik. És a' ki ennélfogva el fog ítéltetni, az puskapor és golyó által vesztí el gaz életét. Minden olly helyen, hol árulás fődözletik föl, összeül a' vérbíróság: melly áll két katonai, és két polgári tagból, ötödik levén az elnök. Ezen bíróság elé tartozik mindaz, ki az ellenségnek fegyvert, pénzt, tanácsot ad, ösvényt mutat, vagy a' mi seregeink állásáról akár szóval, akár levélben értesíti őt, vagy épen szolgál is az ellenség seregében, avagy attól erőszak nélkül hivatalt fogad el, 'sa't.

Az illyen bűnös tetten kapatva tüstént a' bíróság elé állítatik, és ott nyílt ülésben védheti magát, a' vádok ellenében. A' vádló neki megnevezetetik, vele szembeállítatik, tanuival együtt. És ha reája sül csakugyan a' hazaárulási bűn, huszonnégy óra lefolyta alatt agyonlövetik. — A' ki egy illyen árulóra akad, köteles azt ezen bíróságnak átadni: azonban az elfogottal illetlenül bánni nem szabad. Ne illesse tehát senki az illyen elfogottnak személyét bántalmakkal, mert az csak vad népekhez való. — Ez kellett volna régóta már, és nem történt volna annyi gazárulás.

Budapesten ugyancsak nagy az atyai szeretetből származó inség: a' császár kegyes uralkodása mind csupa koldusokká tenné a' virágzó város lakosait, kik annyira cpednek seregeink után, hogy mint izenék, megis csókolnak azt az ágyúgolyót, mellyet mi lövetünk a' városban fészkelő ellenség ellen, és huszáraink lovainak csak ott legyenek egyszer, a' legszebb szobáikat is átengednék. Így szeretik hazánkfiat a' szabadság bajnokait: és így becsülik a' császárnak kinzó szeretetét!

Kossuth, hála Istennek, folyvást friss egészségben van, és örökké a' haza gondjaival foglalkozik. Imádkoztatok életéért, mert érette imádkozván, a' hazáért és saját jóvoltunkért imádkoztok. Az Isten megfogja hallgatni buzgó imádságotokat.

Figyelmeztetés.

Sokan vannak, kik lapunkra még decemberben és januar elején fizettek elő, 's így neveik a' pesti póstára menvén, azok ott is maradtak, azért kérjük előfizetőinket, hogy czimeiket küldjék ide Debreczenbe. Uj előfizetést is elfogadunk, a' czimeket a' debreczeni póstára kérjük küldetni.

A' „Nép barátja“ szerkesztősége.

Kiadó-felelős szerkesztő: Vas Gereben (Radakovics József). Szerkesztőtárs: Arany János.
Nyomja Debreczen város nyomdája.